

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta
Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: **Kateřina Svatošová, Dějiny umění**

Název práce: **Grafická úprava obálek edice Malá řada soudobé světové prózy v letech 1961-1971**

Oponent práce: **Mgr. Filip Šenk, Ph.D.**

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Bakalářská práce Kateřiny Svatošové si vzala za cíl zmapovat a uměleckohistoricky zpracovat úpravu obálek knih vydávaných mezi lety 1961-1971 v rámci edice Malá řada soudobé světové prózy. Téma je dobře zvolené a nabízí široké možnosti zvažování grafických úprav jako samostatného způsobu prezentace v dané době upozaďovaných podob uměleckého vyjádření. S edicí je spojena řada umělců, jejichž díla svým významem výrazně přesahují české (či československé) prostředí.

Na úvod však musím bohužel konstatovat, že práce potenciál materiálu, se kterým zachází, nenaplnila. Když vezmu výtky popořádku, problematičtější je už hned úvodní snaha o popsání historického kontextu. Čtenář se sice dozví jména jednotlivých ředitelů či několika dalších důležitých postav nakladatelství, ovšem nic moc dalšího o tom, jak a proč k změnám na strategických postech docházelo. Autorka se příliš často spokojí s obecnými proklamacemi. Druhá věc je, že kapitoly sice mají jasné dělení, ovšem ve skutečnosti se umělecký kontext a historie nakladatelství nelogicky prolínají.

Není nutné v BP uvádět banální sdělení typu, že obálka knihy zpravidla uvádí jméno autora a název knihy či to, že podoba této informace záleží na autorech grafické úpravy obálky a nakladatelství. Namísto toho by dávalo smysl více představit autory grafických úprav, zvláště pokud jde o postavy, které nejsou v širším povědomí běžně známé - například Jaromíra Valouška. Práce studentky příliš často spěje k rychlým charakteristikám, kterým chybí potřebné podpůrné argumenty. Je zde řeč o „jasném Valouškově rukopisu v podobě postbruselské abstrakce“, aniž by tento pojem byl více přiblížen a aniž by autorka zařadila některou z jeho prací do BP (první zařazená kniha je až z roku 1964; přitom není vysvětleno, proč zde není alespoň jedna obálka od Jaromíra Valouška). Ostatně zacházení s pojmy je často založeno spíše na nekritických dojmech a ne na uměleckohistorické analýze (minimalismus u Balcara, s. 18).

Nejvíce však v práci postrádám hlubší souvztažnost návrhů obálek s dalšími díly jednotlivých umělců. Autorka například tvrdí o Zbyňku Sekalovi, že jeho volná tvorba vychází z návrhů knižních obálek, aniž by zde byl uveden byť jen jeden jediný příklad, kdy to tak bylo. Nakonec ani výběr umělců, kterým se studentka více věnuje, nemá jasný klíč. Výsledkem pak je dojem, že studentka nemá příliš hluboké znalosti poválečného tuzemského umění, když vynechává např. obálky navržené Hugem Demartinim či Milanem Grygarem. Přitom se nabízí srovnání těchto umělců s těmi, kteří věnovali primárně užitě grafice. A tak ani proklamované ukázání návrhů knižních obálek jako svébytného média se zde neděje.

Práce má řadu formálních nedostatků od krkolomných vět („Za využití barevných kruhových výsečí na bílém poli se jedná o jednu z nejkoničtějších realizací celé řady.“ (s. 19); „Svoboda přistupuje k práci s knižní obálkou, jako součástí většího celku.“ (s. 31)) a pravopisné chyby („návrhy nevycházelí“, s. 28) přes chybějící obrazovou přílohu (chybí obálky knih pod čísly 8, 9, 10) po chybná odskočení řádků (s. 23). Místy není zřejmé, odkud uvedené informace pochází (vyjádření Dany Puchnarové, s. 37).

Otázky k obhajobě:

Jaký byl klíč výběru umělců, kterým se studentka věnovala blíže?

Můžete blíže rozvést vztah volné tvorby a knižních obálek Zbyňka Sekala a Jana Kotíka?

Jaký byl vliv informelu na knižní obálky daného období?

Jak konkrétně obálky reagují na politické události konce 60. let?

Studentka si vhodně zvolila téma práce, zvolila i smysluplnou osnovu, ovšem v konkrétním naplnění osnovy chybí argumentační kostra, srozumitelné zacházení s pojmy a jasné odlišení volné tvorby od návrhů knižních obálek. Vzhledem k výše uvedeným nedostatkům navrhuji hodnocení dobře.

Navrhovaná klasifikace: Dobře

.....
podpis oponenta práce

České Budějovice 18. 1. 2019

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------